

Anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Fővárosi Törvényszék (Ungarn) den 5. august 2021 — Euler Hermes SA Magyarországi Fióktelepe mod Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

(Sag C-482/21)

(2021/C 471/28)

Processprog: ungarsk

Den forelæggende ret

Fővárosi Törvényszék

Parter i hovedsagen

Sagsøger: Euler Hermes SA Magyarországi Fióktelepe

Sagsøgt: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Præjudicielle spørgsmål

Er proportionalitetsprincippet, princippet om afgiftsneutralitet og effektivitetsprincippet — navnlig i betragtning af, at en medlemsstat ikke kan opkræve et højere momsbeløb end det beløb, som leverandøren af varen eller tjenesteydelsen faktisk har modtaget på grundlag af den pågældende levering — og den i momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra a), omhandlede undtagelse⁽¹⁾ — navnlig for så vidt angår kravet om at behandle den pågældende aktivitet som en enkelt fritaget transaktion, idet der henvises til de i punkt 35, 37 og 53 i generaladvokatens forslag til afgørelse i sag C-242/08, Swiss Re nævnte principper — samt pligten til at sikre den frie bevægelighed for kapital og tjenesteydelser på det indre marked til hinder for en praksis i en medlemsstat, hvorefter nedsættelsen af det afgiftsgrundlag, der skal anvendes i tilfælde af en endegyldig ikke-betaling som fastsat i momsdirektivets artikel 90, stk. 1, ikke finder anvendelse i et tilfælde, hvor en forsikringsgiver, som i forbindelse med sin kreditforsikringsvirksomhed har udbetalt en erstatning til forsikringstageren svarende til afgiftsgrundlaget og ligeledes til den moms, som skal betales på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden (manglende betaling fra forsikringstagerens kunde), hvilket indebærer, at fordringen i henhold til forsikringsaftalen er blevet overdraget til forsikringsgiveren sammen med alle de til den pågældende fordring hørende fuldbyrdsrettigheder, når følgende omstændigheder foreligger:

- (i) den nationale lovgivning tillod på det tidspunkt, hvor de omhandlede fordringer blev uerholdelige, ikke nogen nedsættelse af afgiftsgrundlaget som følge af uerholdelige fordringer,
- (ii) siden det blev konstateret, at dette forbud var uforeneligt med EU-retten, har det i henhold til gældende national ret konsekvent været udelukket at refundere moms på uerholdelige fordringer til leverandøren af den oprindelige vare eller tjenesteydelse (forsikringstageren), som følge af at forsikringsgiveren har refunderet det pågældende momsbeløb til denne, og
- (iii) forsikringsgiveren kan bevise, at dennes fordring mod skyldneren er blevet endegyldigt uerholdelig?

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2006/112/EF af 28.11.2006 om det fælles merværdiafgiftssystem (EUT 2006, L 347, s. 1).

Anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (Slovenien) den 9. august 2021 — SHARENGO najem in zakup vozil d.o.o. mod Mestna občina Ljubljana

(Sag C-486/21)

(2021/C 471/29)

Processprog: slovensk

Den forelæggende ret

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil

Parter i hovedsagen

Klager: SHARENGO najem in zakup vozil d.o.o.

Indklaget: Mestna občina Ljubljana

Præjudicielle spørgsmål

- 1) Skal [Europa-Parlamentets og Rådets] forordning (EF) nr. 2195/2002 [af 5.11.2002 om det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV)] ⁽¹⁾, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 213/2008 [af 28.11.2007 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2195/2002 om det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV)] ⁽²⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets udbudsdirektiver 2004/17/EF ⁽³⁾ og 2004/18/EF ⁽⁴⁾ med henblik på ændring af CPV-glossaret], fortolkes således, at udlejning af køretøjer til personbefordring uden chauffør ikke er omfattet af gruppe 601 fra det fælles CPV-glossar, men af gruppe 341 fra det fælles CPV-glossar, med tilføjelsen af kode PA01-7 *Leje* fra det supplerende CPV-glossar for at fuldstændiggøre beskrivelsen, og ikke påvirkes af kode PB04-7 *Uden chauffør* fra det supplerende CPV-glossar, således at det følger af en sammenholdende læsning af koderne i gruppe 341 fra det fælles CPV-glossar og kode PA01-7 *Leje* fra det supplerende CPV-glossar, at udlejning af køretøjer til personbefordring uden chauffør skal anses for at være en kontrakt for levering af varer og ikke levering af tjenesteydelser, med den konsekvens, at såfremt hovedbestanddelen i den økonomiske aktørs investering i gennemførelse af projektet til oprettelse af et offentligt system til udlejning og deling af el-køretøjer består i levering af el-køretøjer, og hvis endvidere denne investering er større end den ordregivende myndigheds investering i gennemførelse af projektet, er elementet »tjenesteydelser« i artikel 5, stk. 1, litra b), i [Europa-Parlamentets og Rådets] direktiv 2014/23/EU [af 26.2.2014 om tildeling af koncessionskontrakter] ⁽⁵⁾ ikke opfyldt, således at kontrakten for gennemførelsen af dette projekt ikke udgør en koncession på tjenesteydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, litra b), i direktiv 2014/23?
- 2) Skal begrebet »*levering og forvaltning af tjenesteydelser*« i artikel 5, stk. 1, litra b), i direktiv 2014/23/EU fortolkes således, at
 - a) begrebet »*levering [...] af tjenesteydelser*« i artikel 5, stk. 1, litra b), i direktiv 2014/23/EU har samme betydning som begrebet »*levering af tjenesteydelser*« i artikel 2, stk. 1, nr. 9, i [Europa-Parlamentets og Rådets] direktiv 2014/24/EU [af 26.2.2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF] ⁽⁶⁾, hvorfor begrebet »*levering [...] af tjenesteydelser*« i artikel 5, stk. 1, litra b), i direktiv 2014/23/EU betyder, at den økonomiske aktør i tilfælde af oprettelsen af et offentligt system til udlejning og deling af el-køretøjer leverer tjenesteydelser relaterede til udlejning og deling af el-køretøjer og gennemfører aktiviteter, som går videre end udlejning og deling af el-køretøjer,
 - og
 - b) begrebet »*forvaltning af tjenesteydelser*« i artikel 5, stk. 1, litra b), i direktiv 2014/23/EU betyder, at en økonomisk aktør udøver »*retten til at udnytte [tjenesteydelserne]*« som omhandlet længere ned i artikel 5, stk. 1, litra b), i direktiv 2014/23/EU, og at denne forvaltning genererer indtægter, hvorfor begrebet »*forvaltning af tjenesteydelser*« i artikel 5, stk. 1, litra b), i direktiv 2014/23/EU betyder, at en økonomisk aktør i tilfælde af oprettelsen af et offentligt system til udlejning og deling af el-køretøjer — henset til levering af tjenesteydelser, som er omfattet af udlejning og deling af el-køretøjer, og gennemførelse af aktiviteter, der går videre end udlejning og deling af el-køretøjer — har ret til at opkræve betaling fra brugerne for levering af tjenesteydelser og ikke har pligt til at betale parkeringsafgifter eller omkostninger for rutinevedligeholdelse af parkeringsarealerne til kommunen, og følgelig at forvaltningen lovligt kan generere indtægter på dette grundlag?
- 3) Skal begrebet »*koncessionshaverens samlede omsætning i kontraktens løbetid, eksklusiv moms, som anslået af den ordregivende myndighed eller den ordregivende enhed, som vederlag for [...] tjenesteydelser [...], der skal leveres i forbindelse med udførelsen af koncessionen*«, i artikel 8, stk. 2, første afsnit, i direktiv 2014/23/EU fortolkes således, at »*koncessionshaverens samlede omsætning*« også omfatter betalinger foretaget af brugerne til koncessionshaveren, med den konsekvens, at disse betalinger skal medregnes i »*vederlag for [...] tjenesteydelser [...], der skal leveres i forbindelse med udførelsen af koncessionen*«?
- 4) Skal artikel 8, stk. 1, i direktiv 2014/23/EU fortolkes således, at direktiv 2014/23/EU finder anvendelse, når værdien af investeringer eller værdien af investeringer og omkostninger, som den økonomiske aktør afholder inden for rammerne af en koncession på tjenesteydelser, eller som den økonomiske aktør og den ordregivende myndighed afholder inden for rammerne af en koncession på tjenesteydelser, (klart) overstiger 5 350 000 EUR, eksklusiv moms?

- 5) Skal artikel 38, stk. 1, i direktiv 2014/23/EU fortolkes således, at den ordregivende myndighed kan pålægge en betingelse for deltagelse vedrørende erhvervsaktiviteten og kræve, at de økonomiske aktører fremlægger bevis for opfyldelsen af en sådan betingelse, herunder i overensstemmelse med gennemførelsesforordning (EU) 2015/1986 [af 11.11.2015 om standardformularer til brug ved offentliggørelse af bekendtgørelser i forbindelse med offentlige udbud og om ophævelse af forordning (EU) nr. 842/2011] (⁷), og berigtigelsen [til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/1986 (⁸) [af 11.11.2015 om standardformularer til brug ved offentliggørelse af bekendtgørelser i forbindelse med offentlige udbud og om ophævelse af forordning (EU) nr. 842/2011], som i bilag XXI gengiver en koncessionsbekendtgørelse (standardformular 24), der også indeholder Del III.1.1 *Egnethed til at udøve en erhvervsaktivitet, herunder krav om optagelse i erhvervs- eller handelsregistre?*
- 6) Såfremt det femte spørgsmål besvares bekræftende, skal artikel 38, stk. 1, i direktiv 2014/23/EU, sammenholdt med ligebehandlingsprincippet og princippet om forbud mod forskelsbehandling ifølge artikel 3, stk. 1, i direktiv 2014/23/EU, da fortolkes således, at den ordregivende myndighed for at fastsætte betingelsen for deltagelse vedrørende erhvervsaktiviteten kan henvise til den nationale NACE-kode 77 110 vedrørende beskrivelsen af aktiviteten i form af *Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer*, som har samme betydning som det, der er fastsat i [Europa-Parlamentets og rådets] forordning (EF) nr. 1893/2006 [af 20.12.2006 om oprettelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter NACE rev. 2 og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3037/90 og visse EF-forordninger om bestemte statistiske områder] (⁹), bilag I, NACE REV. 2, klasse 77.11 *Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer?*
- 7) Såfremt det femte spørgsmål besvares bekræftende, skal artikel 38, stk. 1, i direktiv 2014/23/EU, navnlig for så vidt angår den del, hvor den henviser til proportionalitetskravet, sammenholdt med ligebehandlingsprincippet og princippet om forbud mod forskelsbehandling ifølge artikel 3, stk. 1, i direktiv 2014/23/EU, da fortolkes således, at den ordregivende myndighed kan kræve, at betingelsen vedrørende optagelse i registre for at kunne udøve aktiviteten i form af *Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer* er opfyldt af hver enkelt partner?
- 8) Skal artikel 2, stk. 1, nr. 8, i direktiv 2014/24/EU fortolkes således, at der er tale om en offentlig vareindkøbskontrakt, når en grundlæggende del af det fremtidige kontraktforhold mellem kommunen og den økonomiske aktør (afhængigt af værdien af den økonomiske aktørs investering) er knyttet til udlejning og deling af el-køretøjer bestemt til brugerne af et offentligt system til udlejning og deling af el-køretøjer, hvor kommunen ikke direkte investerer i gennemførelsen af projektet til oprettelse af et offentligt system til udlejning og deling af el-køretøjer gennem betaling af en pengesum til den økonomiske aktør, men indirekte, ved at give afkald på parkeringsafgifter i en periode på 20 år og ved at levere rutinevedligeholdelse af parkeringsarealerne, og når denne investerings samlede værdi overstiger tærskelværdien fastsat i artikel 4, litra b) eller c), i direktiv 2014/24/EU, i lyset af [Kommissionens] delegerede forordning (EU) 2019/1828 [af 30.10.2019 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU for så vidt angår tærskelværdierne for koncessioner for offentlige vareindkøbs-, bygge- og anlægs- og tjenesteydelseskontrakter samt projektkonkurrencer] (¹⁰), men kommunens aktuelle investering (i en væsentlig grad) er lavere end såvel den økonomiske aktørs samlede investering i projektet til oprettelse af et offentligt system til udlejning og deling af el-køretøjer som den økonomiske aktørs investering i den del af projektet, som vedrører el-køretøjer, uafhængigt af, at brugerne betaler den økonomiske aktør for brug af el-køretøjer, og at det er brugernes efterspørgsel, der afgør, om den økonomiske aktør opnår indtægter i et omfang, som viser, at oprettelsen af et offentligt system til udlejning og deling af el-køretøjer er finansielt succesfuldt, hvorfor den økonomiske aktør påtager sig driftsrisikoen forbundet med gennemførelsen af projektet, hvilket kendetegner en koncession på tjenesteydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, litra b), i direktiv 2014/23/EU, og ikke en offentlig kontrakt som omhandlet i artikel 2, stk. 1, nr. 5, i direktiv 2014/24/EU?
- 9) Skal artikel 3, stk. 4, tredje afsnit, i direktiv 2014/24/EU fortolkes således, at bestemmelsen udgør retsgrundlaget for anvendelsen af ordningen i direktiv 2014/24/EU i forbindelse med tildeling af en fremtidig kontrakt mellem kommunen og den økonomiske aktør vedrørende projektet til oprettelse af et offentligt system til udlejning og deling af el-køretøjer, fordi denne kontrakt skal anses for at være en blandet kontrakt, der indeholder elementer af offentlige kontrakter vedrørende varer og tjenesteydelser og af tjenesteydelseskoncessioner, eftersom værdien af kommunens investering i gennemførelse af dette projekt overstiger værdien fastsat i artikel 4, litra c), i direktiv 2014/24/EU, i lyset af delegeret forordning 2019/1828?

- 10) Skal artikel 58, stk. 1 og 2, i direktiv 2014/24/EU, sammenholdt med ligebehandlingsprincippet og princippet om forbud mod forskelsbehandling ifølge artikel 18, stk. 1, i direktiv 2014/24/EU, fortolkes således, at den ordregivende myndighed for at definere betingelsen for deltagelse vedrørende erhvervsaktiviteten kan henvise til den nationale NACE-kode 77 110 vedrørende beskrivelsen af aktiviteten i form af *Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer*, som har samme betydning som det, der er fastsat i forordning 1893/2006, bilag I, NACE REV. 2, klasse 77.11 *Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer*?
- 11) Skal artikel 58, stk. 1, i direktiv 2014/24/EU, navnlig for så vidt angår den del, hvor den henviser til proportionalitetskravet, og artikel 58, stk. 2, i direktiv 2014/24/EU, sammenholdt med ligebehandlingsprincippet, princippet om forbud mod forskelsbehandling og proportionalitetsprincippet ifølge artikel 18, stk. 1, i direktiv 2014/24/EU, fortolkes således, at den ordregivende myndighed kan kræve, at betingelsen vedrørende optagelse i registre for at kunne udøve aktiviteten i form af *Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer* er opfyldt af hver enkelt partner?

- (¹) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2195/2002 af 5.11.2002 om det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV) (EFT 2002, L 340, s. 1).
- (²) Kommissionens forordning (EF) nr. 213/2008 af 28.11.2007 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2195/2002 om det fælles glossar for offentlige kontrakter (CPV) og Europa-Parlamentets og Rådets udbudsdirektiver 2004/17/EF og 2004/18/EF med henblik på ændring af CPV-glossaret (EUT 2008, L 74, s. 1).
- (³) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/17/EF af 31.3.2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester (EUT 2004, L 134, s. 1).
- (⁴) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv Nr. 2004/18/EF af 31.3.2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter (EUT 2004, L 134, s. 114).
- (⁵) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/23/EU af 26.2.2014 om tildeling af koncessionskontrakter (EUT 2014, L 94, s. 1).
- (⁶) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26.2.2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT 2014, L 94, s. 65).
- (⁷) Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 842/2011 af 19.8.2011 om standardformularer til brug ved offentliggørelse af bekendtgørelser i forbindelse med offentlige kontrakter og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1564/2005 (EUT 2011, L 222, s. 1).
- (⁸) Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/1986 af 11.11.2015 om standardformularer til brug ved offentliggørelse af bekendtgørelser i forbindelse med offentlige udbud og om ophævelse af forordning (EU) nr. 842/2011 (EUT 2015, L 296, s. 1).
- (⁹) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1893/2006 af 20.12.2006 om oprettelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter NACE rev. 2 og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3037/90 og visse EF-forordninger om bestemte statistiske områder (EUT 2006, L 393, s. 1).
- (¹⁰) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/1828 af 30.10.2019 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU for så vidt angår tærskelværdierne for koncessioner for offentlige vareindkøbs-, bygge- og anlægs- og tjenesteydelseskontrakter samt projektkonkurrencer (EUT 2019, L 279, s. 25).

Appel iværksat den 9. august 2021 af Casa Regina Apostolorum della Pia Società delle Figlie di San Paolo til prøvelse af dom afsagt af Retten (Syvende Afdeling) den 2. juli 2021 i sag T-223/18, Casa Regina Apostolorum della Pia Società delle Figlie di San Paolo mod Europa-Kommissionen

(Sag C-492/21 P)

(2021/C 471/30)

Processprog: italiensk

Parter

Appellant: Casa Regina Apostolorum della Pia Società delle Figlie di San Paolo (ved advokat F. Rosi)

Den anden part i appelsagen: Europa-Kommissionen

Appellanten har nedlagt følgende påstande

— Rettens dom af 2. juni 2021 i sag T-223/18 angående en påstand i henhold til artikel 263 TEUF om annullation af Kommissionens afgørelse C(2017) 7973 final af 4. december 2017 vedrørende statsstøtte SA.39913 (2017/NN) — Italien — angivelig kompensation til offentlige hospitaler i regionen Lazio ophæves.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.